

Sbírka soudních rozhodnutí

ROZSUDEK TRIBUNÁLU (sedmého senátu)

26. července 2023 *

„Rozhodčí doložka – Horizont 2020 – Rámcový program pro výzkum a inovace (2014–2020) – Projekt ‚aDvanced sOcial enGineering And vulNerability Assessment Framework (Dogana)‘ – Grantová dohoda – Žaloba na neplatnost – Závěrečná zpráva o auditu – Výzva k úhradě – Akty, které nelze napadnout žalobou – Akty, které jsou součástí čistě smluvního rámce, od kterého jsou neoddělitelné – Nepřípustnost – Určení žalovaného – Nedostatek pravomoci – Náklady na zaměstnance – Prémie stanovené podle obchodních cílů – Nezpůsobilost – Legitimní očekávání“

Ve věci T-222/22,

Engineering – Ingegneria Informatica SpA, se sídlem v Římě (Itálie), zástupci: S. Villata, L. Montevecchi a C. Oncia, advokáti,

žalobkyně,

proti

Evropské komisi, zástupci: M. Ilkova a S. Romoli, jako zmocněnci,

a

Evropské výkonné agentuře pro výzkum (REA), zástupci: S. Payan-Lagrou a V. Canetti, jako zmocněnci, ve spolupráci s: D. Gullo, advokát,

žalovaným,

TRIBUNÁL (sedmý senát),

ve složení: K. Kowalik-Bańczyk (zpravodajka), předsedkyně, E. Buttigieg a B. Ricziová, soudci,

za soudní kancelář: V. Di Bucci, vedoucí

s přihlédnutím k písemné části řízení, zejména k:

- námitce vznesené Komisí na základě článku 130 jednacího řádu Tribunálu samostatným podáním došlým kanceláři Tribunálu dne 6. července 2022,
- vyjádření žalobkyně k této námitce došlé kanceláři Tribunálu dne 22. srpna 2022,

* Jednací jazyk: italština.

s přihlédnutím k tomu, že žalobkyně a REA ve lhůtě tří týdnů od okamžiku, kdy jim bylo doručeno sdělení o ukončení písemné části řízení, nepodaly žádost o nařízení jednání, a poté, co na základě čl. 106 odst. 3 jednacího řádu rozhodl, že žalobu projedná bez ústní části řízení,

vydává tento

Rozsudek

- 1 Žalobou na základě článků 263 a 272 SFEU se žalobkyně, Engineering-Ingegneria Informatica SpA, domáhá zrušení několika aktů Evropské komise a Evropské výkonné agentury pro výzkum (REA) týkajících se provádění grantové dohody č. 653618 (dále jen „grantová dohoda“) vztahující se k projektu nazvanému „advanced sOcial enGineering And vulNerability Assessment Framework (Dogana)“ (Rámec pro hodnocení špičkového sociálního inženýrství a zranitelnosti) (dále jen „projekt“), a dále se domáhá, aby bylo určeno, že některé náklady jsou způsobilé pro financování na základě této dohody, a tudíž Komise a REA nemají právo požadovat vrácení částek odpovídajících těmto nákladům.

Skutečnosti předcházející sporu

- 2 Žalobkyně je společností, která se zabývá výzkumem a vývojem v odvětví technologií.
- 3 REA je výkonnou agenturou zřízenou pro řízení činnosti Evropské unie v oblasti výzkumu. Podle čl. 4 odst. 2 nařízení Rady (ES) č. 58/2003 ze dne 19. prosince 2002, kterým se stanoví statut výkonných agentur pověřených některými úkoly správy programů Společenství (Úř. věst. 2003, L 11, s. 1; Zvl. vyd. 01/04, s. 235), má tato agentura právní subjektivitu, v jednotlivých členských státech jí přísluší co nejširší způsobilost k právům a k právním úkonům a může zejména vystupovat před soudem.

Grantová dohoda

- 4 V rámci Horizontu 2020 – rámcového programu pro výzkum a inovace (2014–2020) (dále jen „rámcový program Horizont 2020“) uzavřely Engineering International Belgium SA, jednající jako koordinátor, a další příjemci na jedné straně a REA na straně druhé grantovou dohodu dne 28. dubna 2015. Na základě dvou dodatků podepsaných v prosinci 2017 a v březnu 2018 se žalobkyně stala příjemcem od 5. července 2017 a od 15. prosince 2017 nahradila Engineering International Belgium jako koordinátora.
- 5 Článek 2 grantové dohody stanoví poskytnutí grantu na projekt (dále jen „grant“). V souladu s článkem 3 této dohody mělo provádění tohoto projektu začít dne 1. září 2015 a trvat 36 měsíců.
- 6 Podle článku 5.2 grantové dohody nahradí grant mimo jiné 70 % způsobilých nákladů příjemců, kteří jsou právními subjekty založenými za účelem zisku. Tyto způsobilé náklady zahrnují konkrétně zaprvé „přímé náklady na zaměstnance“ a zadruhé „nepřímé náklady“ vypočítané paušálně. Samotné „přímé náklady na zaměstnance“ se dělí na dvě kategorie, a sice na „skutečně vynaložené náklady“ nebo „skutečné náklady“ a na „jednotkové náklady“ určené na základě částky na jednotku vypočtené v souladu s obvyklou praxí účtování nákladů příjemce.

- 7 Podle čl. 6.1 písm. a) bodu iv) grantové dohody jsou skutečné náklady způsobilé zejména za podmínky, že „jsou vynaloženy v souvislosti s [projektem] a jsou nezbytné k jeho provedení“.
- 8 Článek 6.2 část A.1 grantové dohody stanoví, že „náklady na zaměstnance jsou způsobilé, pokud souvisejí se zaměstnanci, kteří pracují pro příjemce na základě pracovní smlouvy (nebo rovnocenného aktu o přijetí) a jsou přiděleni [k projektu]“. Tentýž článek upřesňuje, že náklady na zaměstnance „musí být omezeny na mzdy, [...], příspěvky na sociální zabezpečení, daně a jiné náklady zahrnuté do odměny, pokud vyplývají z vnitrostátních právních předpisů nebo z pracovní smlouvy (nebo z rovnocenného aktu o přijetí)“.
- 9 Článek 6.5 grantové dohody definuje a vyjmenovává nezpůsobilé náklady. Tento článek v písmeni a) uvádí zejména „náklady, které nesplňují podmínky stanovené [v] člancích 6.1 až 6.4 [téže dohody]“, a konkrétně v písm. a) bodě i) uvádí „náklady týkající se návratnosti investovaného kapitálu“.
- 10 Článek 6.6 grantové dohody stanoví, že vykázané náklady, které nejsou způsobilé, se zamítají.
- 11 Podle článku 22.1.3 grantové dohody mohou REA nebo Komise provádět audity správného provádění projektu a plnění povinností stanovených touto dohodou. Návrh zprávy o auditu a poté zpráva o auditu se vyhotoví a oznámí koordinátorovi nebo dotčenému příjemci.
- 12 Článek 22.5.1 grantové dohody stanoví, že zjištění učiněná v rámci auditů mohou vést mimo jiné k zamítnutí nezpůsobilých nákladů. Podle téhož článku platí, že pokud audity odhalí systematické nebo opakující se chyby, mohou mít důsledky pro jiné granty udělené za podobných podmínek, tím, že se na tyto granty vztáhnou zjištění učiněná v souvislosti s grantem.
- 13 Článek 42.1 grantové dohody stanoví, že REA zamítne všechny nezpůsobilé náklady, zejména v návaznosti na audity.
- 14 Článek 44.1 grantové dohody stanoví, že REA vymáhá každou částku, která byla zaplacená, ale která není podle této dohody dlužná. Článek 44.1.3 téže dohody, který se použije na vymáhání částek po vyplacení zůstatku, v podstatě stanoví, že REA zašle příjemci dopis s předběžnými informacemi a poté potvrzující dopis a výzvu k úhradě. V případě nezaplacení může REA provést započtení, iniciovat soudní řízení nebo přijmout rozhodnutí představující exekuční titul na základě článku 299 SFEU.
- 15 Článek 57.1 grantové dohody stanoví, že se tato dohoda řídí platným unijním právem doplněným v případě potřeby belgickým právem.
- 16 Článek 57.2 grantové dohody stanoví, že spory týkající se výkladu, použití nebo platnosti této dohody je v souladu s článkem 272 SFEU příslušný rozhodovat pouze Tribunál nebo v řízení o kasačním opravném prostředku Soudní dvůr.
- 17 V rámci plnění grantové dohody obdržela žalobkyně od REA grant ve výši 240 171,21 eura, a to na základě vykázané částky způsobilých nákladů ve výši 343 101,72 eura a sazby náhrad ve výši 70 %.

Audit

- 18 V průběhu roku 2021 provedla Komise audit týkající se provádění tří grantových dohod uzavřených žalobkyní v kontextu rámcového programu Horizont 2020, včetně grantové dohody, o kterou se jedná v projednávané věci. Pokud jde o poslední uvedenou dohodu, audit se týkal období od 1. září 2015 do 31. srpna 2018.
- 19 Dne 30. června 2021 zaslala Komise žalobkyni návrh zprávy o auditu.
- 20 Dopisem ze dne 21. prosince 2021 (dále jen „dopis o ukončení“) a závěrečnou zprávou o auditu z téhož dne informovala Komise žalobkyni o konečných výsledcích auditu.
- 21 Během auditu provedla Komise několik úprav týkajících se způsobilých nákladů podle grantové dohody.
- 22 Komise měla zejména za to, že některé prémie nebo provize (dále jen „sporné prémie“), které žalobkyně vyplatila dvěma zaměstnancům (dále jen „dva dotčení zaměstnanci“) a které vykázala jako náklady na zaměstnance, souvisely s uskutečňováním různých cílů obchodní povahy. Z toho vyvodila, že náklady odpovídající těmto premiím nebyly vynaloženy v rámci projektu a nebyly nezbytné k provedení tohoto projektu, takže nesplňovaly podmínky způsobilosti stanovené v čl. 6.1 písm. a) bodě iv) grantové dohody a vysvětlené v modelové anotované grantové dohodě pro rámcový program Horizont 2020 (dále jen „modelová anotovaná grantová dohoda“). Měla tedy za to, že sporné prémie ve výši 14 758,03 eura nejsou způsobilé náklady, a provedla tudíž úpravu.
- 23 S ohledem na různé úpravy provedené ve prospěch REA nebo žalobkyně tudíž Komise snížila celkovou částku nákladů způsobilých podle grantové dohody o 12 927,34 eura.
- 24 Kromě toho měla Komise za to, že některé chyby zjištěné během auditu jsou potenciálně systematické nebo opakující se. Zahájila proto postup rozšíření zjištění z auditu na další granty v souladu s článkem 22.5.1 grantové dohody.
- 25 Dopisem ze dne 21. února 2022 (dále jen „upřesňující dopis“) však Komise informovala žalobkyni, že zjištění z auditu rozšířila pouze na stávající granty, s vyloučením období nebo grantů, které nebyly předmětem auditu. Upřesnila, že toto omezení rozšíření zjištění z auditu bylo výjimečně povoleno, protože předchozí audity nezjistily nezpůsobilost sporných premií založených na obchodních cílech.

Postup vymáhání

- 26 Dopisem ze dne 17. ledna 2022, nadepsaným „dopis s předběžnými informacemi“, REA informovala žalobkyni, že na základě auditu provedeného Komisí a s ohledem na sazbu náhrady ve výši 70 % zamýšlí přistoupit k vymáhání částky 9 049,14 eura.
- 27 Dopisem ze dne 23. února 2022 zaslaným žalobkyni (dále jen „potvrzující dopis“) REA potvrdila vymáhání částky 9 049,14 eura. K tomuto dopisu byla přiložena výzva k úhradě téže částky vystavená téhož dne REA (dále jen „výzva k úhradě“).

Návrhová žádání účastníků řízení

- 28 Žalobkyně navrhuje, aby Tribunál:
- prohlásil za „neplatné, protiprávní, zrušené a neúčinné“ akty přijaté Komisí a REA, a zvláště dopis o ukončení, závěrečnou zprávu o auditu, potvrzující dopis a výzvu k úhradě;
 - prohlásil částky vyloučené ze způsobilých nákladů za způsobilé, konstatoval její nárok na to, aby byly tyto částky zohledněny při výpočtu výše grantu, a zjistil neexistenci práva Komise na vrácení uvedených částek;
 - uložil Komisi a REA náhradu nákladů řízení.
- 29 Komise navrhuje, aby Tribunál:
- odmítl žalobu jako nepřijatelnou v rozsahu, v němž se jí týká;
 - uložil žalobkyni náhradu nákladů řízení.
- 30 REA navrhuje, aby Tribunál:
- odmítl žalobu jako zcela nebo zčásti nepřijatelnou, nebo ji zamítl jako zcela neopodstatněnou v rozsahu, v němž se jí týká;
 - uložil žalobkyni náhradu nákladů řízení.

Právní otázky

K předmětu a rozsahu žaloby

- 31 Ze znění a obsahu všech písemností žalobkyně, a zejména z nadpisu žaloby a upřesnění uvedených v replice, jakož i z okolnosti, že Komise si vzala za úkol provedení auditu, zatímco REA byla pověřena vymáháním pohledávek, vyplývá, že žalobkyně navrhuje:
- v prvním bodě návrhových žádání založeném na článku 263 SFEU, aby Tribunál zrušil akty, které vůči ní přijaly Komise a REA, a zvláště dopis o ukončení, závěrečnou zprávu o auditu, potvrzující dopis a výzvu k úhradě v rozsahu, v němž se tyto akty týkají provádění grantové dohody;
 - v druhém bodě návrhových žádání, založeném na článku 272 SFEU, aby Tribunál konstatoval, že sporné prémie jsou způsobilé, a tudíž že Komise, a v důsledku toho i REA, nemají právo požadovat vrácení částek odpovídajících těmto premiím.

K pravomoci Tribunálu a k přípustnosti žaloby

K návrhovým žádáním předloženým na základě článku 263 SFEU

- 32 Komise vznáší námitku podle článku 130 jednacího řádu Tribunálu, v rámci které zejména tvrdí, že návrhová žádání žalobkyně znějící na zrušení jsou nepřípustná. Zaprvé tvrdí, že tato návrhová žádání směřují proti aktům, které jsou součástí smluvního kontextu a nevyvolávají závazné právní účinky ani s sebou nenesou výkon výsad veřejné moci. Některé z těchto aktů, a sice potvrzující dopis a výzvu k úhradě, ostatně přijala REA, takže Komise nemá ve vztahu k nim pasivní legitimaci. Zadruhé Komise tvrdí, že žaloba nespĺňuje požadavky čl. 76 písm. d) a e) jednacího řádu, jelikož jasně neuvádí právní základ žaloby a nerozvíjí podrobně ze skutkového a právního hlediska návrh znějící na to, aby byly napadené akty prohlášeny za „za neplatné, protiprávní, zrušené a neúčinné“.
- 33 REA, ač formálně nevznesla námitku ve smyslu čl. 130 odst. 1 jednacího řádu, navrhuje rovněž nepřípustnost návrhových žádání znějících na zrušení z důvodů podobných těm, kterých se dovolává Komise. Tvrdí zejména, že žalobkyně navrhuje zrušení aktů smluvní, a nikoli správní povahy, a že žaloba nespĺňuje požadavky čl. 76 písm. d) jednacího řádu, jelikož neupřesňuje žalobní důvody uplatněné na podporu návrhu na zrušení.
- 34 Žalobkyně zpochybňuje argumentaci Komise a REA a tvrdí, že její návrhová žádání znějící na zrušení jsou přípustná.
- 35 Je třeba připomenout, že podle ustálené judikatury platí, že žalobu na neplatnost podle článku 263 SFEU lze podat obecně proti všem aktům přijatým orgány, institucemi a jinými subjekty Unie bez ohledu na jejich povahu či formu, jejichž účelem je vyvolat závazné právní účinky, jimiž mohou být dotčeny zájmy žalobce tím, že podstatným způsobem mění jeho právní postavení (rozsudek ze dne 11. listopadu 1981, IBM v. Komise, 60/81, EU:C:1981:264, bod 9; viz rovněž rozsudek ze dne 16. července 2020, ADR Center v. Komise, C-584/17 P, EU:C:2020:576, bod 62 a citovaná judikatura).
- 36 Za napadnutelné akty jsou v zásadě považována opatření, která vyjadřují konečné stanovisko orgánu, instituce nebo jiného subjektu Unie ve správním řízení a jejichž účelem je vyvolat závazné právní účinky, a nikoliv zejména mezitímní opatření, jejichž cílem je příprava konečného rozhodnutí, která takové účinky nemají (rozsudky ze dne 11. listopadu 1981, IBM v. Komise, 60/81, EU:C:1981:264, bod 10, a ze dne 17. července 2008, Athinaiki Techniki v. Komise, C-521/06 P, EU:C:2008:422, bod 42).
- 37 Kromě toho, pokud mezi žalobcem a jedním z unijních orgánů nebo institucí či jiných subjektů Unie existuje smlouva, lze k unijním soudům podat žalobu na základě článku 263 SFEU pouze v případě, že cílem napadeného aktu je vyvolat závazné právní účinky jdoucí nad rámec smluvního vztahu mezi stranami a implikující výkon výsad veřejné moci svěřených orgánu, instituci nebo jinému subjektu, který je stranou smlouvy, jakožto správního orgánu (rozsudky ze dne 9. září 2015, Lito Maieftiko Gynaikologiko kai Cheirurgiko Kentro v. Komise, C-506/13 P, EU:C:2015:562, bod 20; ze dne 28. února 2019, Alfamicro v. Komise, C-14/18 P, EU:C:2019:159, bod 50, a ze dne 16. července 2020, ADR Center v. Komise, C-584/17 P, EU:C:2020:576, bod 65).
- 38 V projednávaném případě je třeba zaprvé uvést, že všechny jednotlivé napadené akty spadají do kontextu grantové dohody, od níž nejsou oddělitelné.

- 39 Akty přijaté Komisí, a zejména dopis o ukončení a závěrečná zpráva o auditu, jsou totiž založeny na ustanoveních článků 22.1.3 a 22.5.1 grantové dohody, z nichž vyplývá, že tento orgán může provádět audity, které mohou vést k zamítnutí nezpůsobilých nákladů (viz body 11 a 12 výše).
- 40 Dále akty přijaté REA, a zejména potvrzující dopis a výzva k úhradě, jsou založeny na člancích 42.1 a 44 grantové dohody, z nichž vyplývá, že v návaznosti na audit tato agentura zamítá náklady, které nejsou způsobilé, a požaduje od příjemce všechny částky, které byly vyplaceny bezdůvodně (viz body 13 a 14 výše).
- 41 Zadruhé žádná skutečnost ve spise neumožňuje dospět k závěru, že Komise a REA jednaly při výkonu svých výsad veřejné moci.
- 42 Akty přijaté Komisí, a zejména dopis o ukončení a závěrečná zpráva o auditu, totiž žalobkyni neukládají ani ji nevyzývají, aby vrátila jakoukoli částku, a nemění tedy její právní postavení.
- 43 Navíc, ačkoliv žalobkyně tvrdí opak, ze znění aktů přijatých Komisí ani z jejich kontextu nevyplývá, že tento orgán zamýšlel uložit REA povinnost řídit se závěry závěrečné zprávy o auditu a zakázat jí, aby se od nich odchýlila. Závěrečná zpráva o auditu tedy upřesňuje, že jejím cílem je vyjádřit „nezávislý názor“, pokud jde o tom, zda náklady, které vedly k poskytnutí grantu, byly skutečně vynaložené a jsou způsobilé. Pokud jde o dopis o ukončení, Komise upřesňuje, že pouze informuje žalobkyni o výsledcích auditu a nevyjadřuje konečné stanovisko k finančním dopadům auditu, přičemž REA musí ještě tyto dopady analyzovat a informovat o nich žalobkyni.
- 44 Z toho vyplývá, že akty přijaté Komisí, a zejména dopis o ukončení a závěrečná zpráva o auditu, jsou přípravnými akty a samy o sobě nemají vůči žalobkyni nebo REA žádné závazné právní účinky (obdobně viz usnesení ze dne 8. února 2010, Alisei v. Komise, T-481/08, EU:T:2010:32, body 67 a 75, a ze dne 9. června 2016, IREPA v. Komise a Účetní dvůr, T-825/14, nezveřejněné, EU:T:2016:345, bod 30). Přijetí těchto aktů *a fortiori* není projevem výkonu výsad veřejné moci.
- 45 Dále akty přijaté REA, a zejména potvrzující dopis a výzva k úhradě, pouze vyzývají žalobkyni k zaplacení částky 9 049,14 eura a informují ji o tom, že v případě nezaplacení přistoupí tato agentura k vymáhání této částky, například provedením započtení nebo přijetím vykonatelného rozhodnutí na základě článku 299 SFEU.
- 46 Soudní dvůr přitom již upřesnil, že výzva k úhradě nebo oznámení o dluhu, které uvádějí datum splatnosti a platební podmínky smluvní pohledávky, nelze považovat za exekuční titul jako takový, ačkoli uvádějí vykonatelnost ve smyslu článku 299 SFEU jako jeden z možných způsobů vymáhání mimo jiné možné způsoby v případě, že dlužník nesplní závazek k určenému datu splatnosti. Výzva k úhradě nebo oznámení o dluhu proto nemá právní účinky, které by byly výsledkem výkonu veřejné moci (v tomto smyslu viz rozsudky ze dne 9. září 2015, Lito Maieftiko Gynaikologiko kai Cheirurgiko Kentro v. Komise, C-506/13 P, EU:C:2015:562, body 23 a 24; ze dne 28. února 2019, Alfamicro v. Komise, C-14/18 P, EU:C:2019:159, bod 52, a ze dne 16. července 2020, ADR Center v. Komise, C-584/17 P, EU:C:2020:576, bod 66).
- 47 Z toho vyplývá, že ani akty přijaté REA, a zejména potvrzující dopis a výzva k úhradě, neodrážejí výkon výsad veřejné moci.
- 48 Za těchto podmínek nemůže být proti napadeným aktům podána žaloba na neplatnost na základě článku 263 SFEU.

- 49 Návrhová žádání žalobkyně znějící na zrušení musí být tudíž odmítnuta jako nepřijatelná v souladu s námitkou nepřijatelnosti vznesenou v tomto smyslu Komisí a REA. Za těchto okolností není třeba zkoumat jejich argumentaci, podle níž tato návrhová žádání nesplňují požadavky čl. 76 písm. d) a e) jednacího řádu.

K návrhovým žádáním předloženým proti Komisi na základě článku 272 SFEU

- 50 V námitce vznesené na základě článku 130 jednacího řádu Komise tvrdí, že návrhová žádání, která vůči ní byla uplatněna na základě článku 272 SFEU, jsou „nepřijatelná“. Komise má za to, že vzhledem k tomu, že nebyla stranou grantové dohody, není pasivně legitimována.
- 51 Žalobkyně zpochybňuje argumentaci Komise a tvrdí, že Komise může být žalována na základě článku 272 SFEU.
- 52 Podle ustálené judikatury platí, že účastníky řízení zahájeného na základě článku 272 SFEU mohou být jen strany smlouvy obsahující rozhodčí doložku (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 7. prosince 1976, Pellegrini v. Komise a Flexon-Italia, 23/76, EU:C:1976:174, bod 31, a usnesení ze dne 16. června 2021, Green Power Technologies v. Komise a společný podnik ECSEL T-533/20, nezveřejněné, EU:T:2021:375, bod 43 a citovaná judikatura).
- 53 V projednávaném případě je nesporné, že grantová dohoda obsahuje rozhodčí doložku zakládající pravomoc Tribunálu (viz článek 57.2 této dohody uvedený v bodě 16 výše).
- 54 Grantová dohoda však byla podepsána pouze žalobkyní a REA, která má právní subjektivitu odlišnou od právní subjektivity Unie (viz bod 3 výše). REA je tedy jediným smluvním partnerem žalobkyně a Komise nemůže být kvalifikována jako strana této dohody.
- 55 Tento závěr nemůže být zpochybněn skutečností, že akty přijaté REA, a zejména potvrzující dopis a výzva k úhradě, vycházejí z aktů přijatých Komisí, zejména z dopisu o ukončení a závěrečné zprávy o auditu. Ujednání grantové dohody, která stanoví, že Komise může provést audit (viz článek 22.1.3 grantové dohody uvedený v bodě 11 výše) a REA poté může vyvodit důsledky z tohoto auditu, zejména tím, že zamítne nezpůsobilé náklady (viz články 22.5.1 a 42.1 grantové dohody uvedené v bodech 12 a 13 výše), jsou totiž standardními ujednáními, jež jsou běžně zařazována do grantových dohod, a jejich předmětem ani důsledkem není přiznat Komisi postavení strany grantové dohody (v tomto smyslu viz usnesení ze dne 16. června 2021, Green Power Technologies v. Komise a Společný podnik ECSEL, T-533/20, nezveřejněné, EU:T:2021:375, body 44 a 45).
- 56 Z toho vyplývá, že vzhledem k tomu, že Komise není stranou grantové dohody, Tribunál nemá pravomoc rozhodovat o návrzích žalobkyně předložených na základě článku 272 SFEU a namířených proti tomuto orgánu (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 7. prosince 1976, Pellegrini v. Komise a Flexon-Italia, 23/76, EU:C:1976:174, bod 31, a usnesení ze dne 16. června 2021, Green Power Technologies v. Komise a Společný podnik ECSEL T-533/20, nezveřejněné, EU:T:2021:375, bod 47 a citovaná judikatura).
- 57 Návrhová žádání žalobkyně předložená proti Komisi na základě článku 272 SFEU musí být tudíž odmítnuta jako návrhová žádání předložená soudu, který nemá pravomoc o nich rozhodnout.
- 58 Z výše uvedeného vyplývá, že žaloba může být posouzena v meritu pouze v rozsahu, v němž je podána na základě článku 272 SFEU a je namířena proti REA.

K opodstatněnosti návrhových žádání uplatňovaných proti REA na základě článku 272 SFEU

- 59 Na podporu svých návrhových žádání předložených proti REA na základě článku 272 SFEU uplatňuje žalobkyně formálně tři žalobní důvody, z nichž první vychází z toho, že sporné prémie nemají obchodní povahu, druhý z porušení zásady ochrany legitimního očekávání a třetí z nesprávného výkladu grantové dohody.
- 60 S ohledem na obsah těchto tří žalobních důvodů je třeba nejprve společně posoudit první a třetí žalobní důvod, které oba vycházejí z porušení grantové dohody, a poté druhý žalobní důvod vycházející z porušení zásady ochrany legitimního očekávání.

K prvnímu a třetímu žalobnímu důvodu vycházejícím z porušení grantové dohody

- 61 V rámci prvního a třetího žalobního důvodu žalobkyně tvrdí, že sporné prémie byly vyplaceny v rámci projektu a byly nezbytné k jeho provedení, takže splňovaly podmínky způsobilosti stanovené v čl. 6.1 písm. a) bodě iv) grantové dohody, vykládané ve světle modelové anotované grantové dohody.
- 62 REA argumentaci žalobkyně zpochybňuje.

– Obecné úvahy

- 63 Zprvce z ujednání čl. 6.1 písm. a) bodu iv) ve spojení s ujednáními čl. 6.2 části A.1 grantové dohody, citovaných v bodech 7 a 8 výše, vyplývá, že skutečné a nepřímé náklady na zaměstnance jsou způsobilé zejména pod podmínkou, že jsou „vynaloženy v souvislosti s [projektem]“ a jsou „nezbytné k jeho provedení“.
- 64 Zadruhé žalobkyně a REA odkazují rovněž na vysvětlení obsažená v modelové anotované grantové dohodě, pokud jde o podmínky způsobilosti nákladů na zaměstnance. Ve znění ze dne 30. března 2015 použitelném na skutkový stav projednávané věci (viz strana 46 uvedené modelové dohody), tento dokument, který komentuje článek 6 všeobecné modelové grantové dohody vypracované Komisí (dále jen „všeobecná modelová grantová dohoda“), upřesňuje následující:

„[...] Vyplácení dividend zaměstnancům (rozdělení zisku) jsou nezpůsobilé náklady ve smyslu čl. 6.5 písm. a) bodu i) [všeobecné modelové grantové dohody]. (Příplatky k [odměně] založené na obecné finanční výkonnosti organizace (například ziskovosti nebo přebytku) mohou být přijaty jako pohyblivé příplatky, pokud splňují výše uvedené podmínky.)

(Přijatelné) příklady:

Je-li zisk společnosti na konci roku vyšší než X [eur] (nebo více než X %), obdrží každý zaměstnanec příplatek ve výši z % své základní mzdy (nebo pevný příplatek x [eur] jako část hrubé mzdy).

(Nepřijatelné) příklady:

Pokud zisk společnosti na konci roku činí více než X [eur] (nebo více než X %), z % tohoto zisku bude zaměstnancům vyplaceno prostřednictvím dodatečné odměny.

Jakákoli část odměny vypočítaná na základě obchodních cílů (např. x [eur] za dosažení cíle prodeje, x % z prodeje) nebo na základě cílů získávání finančních prostředků (např. prémie ve výši x [eur] za každý získaný projekt externího financování, x % získaného externího financování) je nezpůsobilá. Důvodem

je, že [tyto náklady] nejsou ani vynaloženy v souvislosti s [dotčeným projektem], ani nejsou nezbytné k jeho uskutečnění.

Příklad (nezpůsobilá, neboť související se získáváním finančních prostředků): prémie vyplacená za získání zvláštního grantu je nezpůsobilá [...]"

65 Je třeba uvést, že jak je uvedeno v její úvodní poznámce, modelová anotovaná grantová dohoda má vysvětlit všeobecný všeobecnou grantovou dohodu a umožnit uživatelům pochopit a vykládat grantové dohody vypracované na základě této modelové dohody. I když tento dokument, který byl zveřejněn a je přístupný všem smluvním stranám, není závazný, vyplývá z kontextu, v němž byla uzavřena grantová dohoda, a musí být proto zohledněn Tribunálem za účelem výkladu této dohody (v tomto smyslu obdobně viz rozsudky ze dne 14. listopadu 2017, *Alfamicro v. Komise*, T-831/14, nezveřejněný, EU:T:2017:804, body 68 a 104, a ze dne 13. července 2022, *VeriGraft v. Eisma*, T-457/20, EU:T:2022:457, bod 109).

66 Zatřetí, rozložení důkazního břemene, pokud jde o způsobilost nákladů vynaložených žalobkyní, se řídí hmotným právem použitelným na grantovou dohodu, a sice unijním právem, doplněným v případě potřeby belgickým právem (viz bod 15 výše). Vzhledem k tomu, že neexistuje ustanovení unijního práva upravující plnění smluv, je třeba použít článek 1315 staršího belgického občanského zákoníku, který je *ratione temporis* použitelný na skutkový stav projednávané věci. Tento článek stanoví, že povinnost prokázat existenci závazku má osoba, která se domáhá jeho splnění, a naopak ten, kdo tvrdí, že žádný závazek nemá, musí prokázat provedení platby nebo sdělit skutečnost, která způsobila zánik jeho závazku. Z toho vyplývá, že je věcí žalobkyně, která vykazala náklady na získání unijního finančního příspěvku, aby prokázala, že tyto náklady splňují podmínky způsobilosti stanovené grantovou dohodou (v tomto smyslu viz rozsudky ze dne 16. července 2014, *Isotis v. Komise*, T-59/11, EU:T:2014:679, bod 83 a citovaná judikatura, a ze dne 27. dubna 2022, *Sieć Badawcza Łukasiewicz – Port Polski Ośrodek Rozwoju Technologii v. Komise*, T-4/20, EU:T:2022:242, body 113 a 114 a citovaná judikatura).

– *Popis systému premií zavedeného žalobkyní*

67 Žalobkyně zavedla systém premií vyplácených svým zaměstnancům.

68 Z interní dokumentace žalobkyně vyplývá, že výše těchto premií obecně zohledňuje takové různé účely nebo cíle, jako jsou i) marže z dané objednávky, ii) příspěvková marže, iii) získání nových objednávek, iv) průměrná doba inkasa, v) počet dnů odpracovaných zaměstnancem na dané objednávce, vi) faktury, které mají být vystaveny, vii) příjmy získané z dané objednávky a viii) hrubý provozní přebytek [dále jen postupně „cíl i)“, „cíl ii)“, „cíl iii)“, „cíl iv)“, „cíl v)“, „cíl vi)“, „cíl vii)“ a „cíl viii)“].

69 V praxi jsou tyto cíle spojeny buď se zvláštní objednávkou [cíle i), v) a vii)], nebo s činností jednoho oddělení žalobkyně pro referenční oblast v průběhu roku [cíle ii) až iv) a vi)], nebo s celkovou finanční výkonností žalobkyně nebo její skupiny [cíl viii)]. Má se za to, že jich je dosaženo, je-li dosaženo (minimální nebo maximální) prahové hodnoty.

70 Zásada přiznávání premií a jejich výše jsou určeny podle pravidel pro přiznávání a výpočet obsažených v individuálních motivačních plánech sjednaných mezi žalobkyní a jejími zaměstnanci. Tyto motivační plány obecně stanoví, že prémie je přiznána, je-li dosaženo jednoho z cílů i) až vii) a hrubá výše této premie je vypočítána na základě výsledků dosažených v rámci dotčeného cíle. Prémie vyplývající z jednotlivých zohledňovaných cílů jsou případně sčítány za

účelem získání celkové prémie. V případě „zpoždění s ukončením vadného plnění“ je uložena sankce. Nakonec je použit násobící koeficient spojený s cílem viii) za účelem úpravy celkové prémie a získání prémie dlužné zaměstnanci, která však nesmí překročit maximální výši.

71 Pokud jde konkrétně o projekt, na který se vztahuje grantová dohoda, byly do spisu založeny motivační plány podepsané oběma dotčenými zaměstnanci. Z těchto motivačních plánů vyplývá, že výše prémie vyplacených těmito dvěma zaměstnancům se vypočítá zaprvé na základě marže z dané objednávky [cíl i) pouze pro jednoho ze dvou zaměstnanců], zadruhé na základě příspěvkové marže [cíl ii)] a zatřetí podle hrubého provozního přebytku [cíl viii)]. Prémie přiznané těmito dvěma zaměstnancům jsou kromě toho omezeny na 9 450 eur a 20 250 eur ročně.

– *Způsobilost či nezpůsobilost sporných prémie*

72 V průběhu auditorských postupů a postupů týkajících se vymáhání měly Komise a REA za to, že sporné prémie souvisely s dosažením cílů obchodní povahy, a že z tohoto důvodu nebyly způsobilými náklady (viz bod 22 výše).

73 REA před Tribunálem upřesňuje své stanovisko a vysvětluje zejména to, že cíle vyjmenované v bodě 68 výše, a zejména cíle týkající se marže z dané objednávky [cíl i)] a příspěvkové marže [cíl ii)] odpovídají provádění činností, které mají zjevně obchodní povahu. Rovněž poznamenává, že výše sporných prémie je stanovena přímo úměrně k obchodním cílům. Například prémie spojené s dosaženými maržemi jsou tedy přiznány v případě překročení referenční hodnoty marže a tak, že se dosažená marže vynásobí násobícím koeficientem. REA, která se opírá o vysvětlení obsažená v modelové anotované grantové dohodě, z toho vyvozuje, že sporné prémie mají vzhledem k jejich vlastnostem obchodní povahu, a proto neodpovídají nákladům vynaloženým v souvislosti s projektem a nejsou nezbytné k jeho provedení, takže nesplňují podmínky způsobilosti stanovené v čl. 6.1 písm. a) bodě iv) grantové dohody.

74 Žalobkyně uznává, že v souladu s vysvětleními uvedenými v modelové anotované grantové dohodě není žádná odměna, která by byla vypočítána na základě obchodních cílů, způsobilá. Nezpochybňuje ani zjištění REA, že sporné prémie jsou podmíněny dosažením určitých cílů a jsou k nim úměrné (viz bod 73 výše).

75 Žalobkyně však zpochybňuje obchodní povahu sporných prémie. Tvrdí, že navzdory jejich nesprávné kvalifikaci jako „provize“ jsou sporné prémie spojeny s uskutečňováním celkových a kolektivních hospodářských cílů definovaných na úrovni podniku nebo přinejmenším jeho oddělení, a nikoli s uskutečňováním obchodních cílů (a zejména prodeje) stanovených na úrovni každého zaměstnance. Tyto prémie jsou tudíž „příplatky založené na celkové finanční výkonnosti organizace“, a v důsledku toho jsou způsobilé v souladu s vysvětleními uvedenými v modelové anotované grantové dohodě.

76 Kromě toho žalobkyně tvrdí, že výše sporných prémie je omezena, takže tyto prémie nemohou být považovány za neuznatelné „dividendy“ ve smyslu modelové anotované grantové dohody.

77 Před konkrétním zkoumáním, zda byly sporné prémie způsobilé, a zkoumáním argumentace žalobkyně je třeba vyložit čl. 6.1 písm. a) bod iv) grantové dohody s přihlédnutím k vysvětlením uvedeným v modelové anotované grantové dohodě.

- 78 Úvodem je třeba poznamenat, že výňatek z modelové anotované grantové dohody, jehož se dovolávají účastníci řízení a který je uveden v bodě 64 výše, vylučuje jako nezpůsobilé dvě odlišné kategorie nákladů, a sice dividendy a zisky vyplácené zaměstnancům a dále příplatky k odměně vypočtené v závislosti na obchodních cílech nebo cílech získávání finančních prostředků. Tyto dvě kategorie nákladů totiž nelze kvalifikovat jako „náklady vynaložené v souvislosti s [dotčeným projektem] a nezbytné k jeho uskutečnění“ ve smyslu čl. 6.1 písm. a) bodu iv) všeobecné modelové grantové dohody.
- 79 Kromě toho je třeba uvést následující upřesnění.
- 80 Zprvée, pokud jde o dividendy a zisky vyplácené zaměstnancům, modelová anotovaná grantová dohoda uvádí, že pohyblivé nebo pevné příplatky k odměně založené na celkové finanční výkonnosti organizace mohou být nicméně způsobilé za předpokladu, že splňují určité podmínky.
- 81 V tomto ohledu se první podmínka týká způsobu výpočtu příplatku k odměně. Z příkladů uvedených v modelové anotované grantové dohodě vyplývá, že příplatek k odměně může mít formu paušální částky nebo určitého procentního podílu základní odměny. Naproti tomu uvedený příplatek nesmí mít formu určitého procentního podílu zisku společnosti, neboť v tomto případě by se podobal rozdělení dividend.
- 82 Druhá podmínka se týká vyloučení příplatků k odměně vypočítaných v závislosti na obchodních cílech nebo cílech získávání finančních prostředků (viz bod 83 výše). Z toho vyplývá, jak správně uvádí REA, že příplatek k odměně založený na celkové finanční výkonnosti organizace je nezpůsobilý, pokud je rovněž neoddělitelně založen na obchodních cílech nebo na cílech získávání finančních prostředků.
- 83 Zadruhé, pokud jde o příplatky k odměně vypočtené v závislosti na obchodních cílech nebo cílech získávání finančních prostředků, modelová anotovaná grantová dohoda upřesňuje, že pevné nebo pohyblivé prémie poskytované za uskutečnění takových cílů nejsou způsobilé. Je tomu tak zejména v případě prémie ve formě paušální částky podmíněné uskutečněním cíle spočívajícího v prodeji nebo získávání finančních prostředků nebo určitého procentního podílu z prodejů nebo získaných finančních prostředků.
- 84 V tomto ohledu z modelové anotované grantové dohody nevyplývá, že jako obchodní cíle nebo získávání finančních prostředků mohou být kvalifikovány jen cíle na úrovni zaměstnance, takže cíle stanovené na úrovni organizace jako celku nebo na úrovni jejího oddělení nemohou již pojmově být takovými obchodními cíli nebo cíli získávání finančních prostředků. Z toho vyplývá, že ačkoli žalobkyně naznačuje opak, příplatky k odměně založené na cílech stanovených na úrovni organizace jako celku (nebo *a fortiori* na úrovni jejího oddělení) nejsou nutně způsobilé. Způsobilé příplatky k odměně, které připouští modelová anotovaná grantová dohoda, tedy musí být nejprve stanoveny na úrovni organizace jako celku, dále musí být založeny na celkové finanční výkonnosti této organizace a konečně nesmí být vázány na obchodní cíle nebo cíle získávání finančních prostředků.
- 85 Ujednání grantové dohody je třeba vykládat ve světle těchto úvah a je třeba posoudit, zda sporné prémie byly způsobilé, či nikoli.
- 86 V tomto ohledu je třeba poznamenat, že systém prémie zavedený žalobkyní spočívá na dvou typech cílů.

- 87 Zprvč prvních sedm cílů vyjmenovaných v bodě 68 výše je definováno buď s ohledem na zvláštní objednávku, nebo s ohledem na činnost oddělení žalobkyně v průběhu roku. Je tomu tak zejména v případě marže z dané objednávky [cíl i)] a příspěvkové marže [cíl ii)], uvedených v motivačních plánech obou dotčených zaměstnanců, přičemž první z těchto marží souvisí s konkrétní objednávkou a druhá s činností oddělení žalobkyně v průběhu roku (viz bod 69 výše). Tyto různé cíle mají podle všeho obchodní povahu a nesouvisí s celkovou finanční výkonností žalobkyně.
- 88 Navíc prémie poskytnuté na základě prvních sedmi cílů jsou podmíněny dosažením uvedených cílů a jsou k nim úměrné. Konkrétně prémie související s marží z dané objednávky a příspěvkovou marží, uvedené v motivačních plánech obou dotčených zaměstnanců, jsou přímo úměrné dosaženým maržím (viz body 73 a 74 výše).
- 89 Z toho vyplývá, že prémie poskytnuté na základě prvních sedmi cílů mají obchodní povahu jak z důvodu jejich předmětu, tak z důvodu způsobu jejich výpočtu.
- 90 Zadruhé osmý a poslední cíl uvedený v bodě 68 výše, a sice hrubý provozní přebytek, rovněž výslovně uvedený v motivačních plánech obou dotčených zaměstnanců, zajisté souvisí s celkovou finanční výkonností žalobkyně a ostatních společností její skupiny.
- 91 Nicméně i bez ohledu na otázku, zda je přípustné zohlednění finančních výsledků jiných společností skupiny žalobkyně, je třeba konstatovat, že hrubý provozní přebytek není zohledněn pro účely výpočtu samostatné prémie ve formě paušální částky nebo určitého procentního podílu ze základní odměny v souladu s modelovou anotovanou grantovou dohodou. Tento cíl je totiž používán pouze k přizpůsobení výše prémie poskytnutých na základě prvních sedmi cílů (viz bod 70 výše). Zásada přiznávání těchto posledně uvedených prémie a jejich výše přitom závisí na dosažení obchodních cílů (viz bod 89 výše).
- 92 Za těchto podmínek jsou prémie, které žalobkyně vyplácí svým zaměstnancům, založeny především na obchodních cílech, a v důsledku toho náklady odpovídající těmto prémie nejsou vynaloženy v souvislosti s projektem ani nezbytné k uskutečnění tohoto projektu. Takové prémie tudíž nesplňují podmínky stanovené v čl. 6.1 písm. a) bodě iv) grantové dohody.
- 93 Tento závěr není zpochybněn argumentací žalobkyně shrnutou v bodech 75 a 76 výše.
- 94 Zprvč se žalobkyně dovolává skutečnosti, že cíle vyjmenované v bodě 68 výše nesouvisí s individuální činností zaměstnance, ale s kolektivními výsledky dosaženými podnikem nebo jedním z jeho oddělení.
- 95 V tomto ohledu platí, že i za předpokladu, že cíle vyjmenované v bodě 68 výše nejsou spojeny s individuální činností zaměstnance, ze zásad uvedených v bodě 84 výše nicméně vyplývá, že cíle stanovené na úrovni organizace nebo jejího oddělení mohou mít obchodní povahu. Je tomu tak v případě prvních sedmi cílů (viz bod 87 výše).
- 96 Zadruhé má žalobkyně za to, že jelikož cíle vyjmenované v bodě 68 výše nezahrnují „prodej“ zboží nebo služeb, nejsou „obchodními“ cíli, ale „hospodářskými“ cíli.
- 97 Žalobkyně však nepředkládá žádné přesvědčivé vysvětlení umožňující omezit pojem „obchodní cíl“ pouze na „prodej“, definovat odlišný pojem „hospodářský cíl“ a připustit způsobnost prémie založených na „hospodářských cílech“, které nesouvisí s celkovou finanční výkonností organizace. Je třeba konkrétně poznamenat, že modelová anotovaná grantová dohoda neuvádí

takové „hospodářské cíle“. Tento dokument uvádí pouze jednu kategorii prémie, které jsou způsobilé za určitých podmínek, a sice prémie založené na celkové finanční výkonnosti organizace, a dále dvě kategorie prémie, které jsou za všech okolností nezpůsobilé, a sice prémie vypočtené v závislosti na obchodních cílech a prémie vypočtené na základě cílů získávání finančních prostředků.

- 98 Zatřetí se žalobkyně dovolává skutečnosti, že výše prémie vyplácené zaměstnanci je omezena.
- 99 Jak však správně uvádí REA, toto omezení nemá vliv na způsobilost prémie. Příplatek k odměně vypočítaný v závislosti na obchodních cílech je totiž již z podstaty nezpůsobilý, a to bez ohledu na způsob jeho výpočtu, jeho pevnou či pohyblivou povahu, jakož i na jeho horní hranici.
- 100 Začtvrté žalobkyně tvrdí, že sporné prémie nemohou být přirovnávány k dividendám, na základě kterých zaměstnanci obdrží zisky organizace.
- 101 Tento argument je neúčinný. Takový příplatek k odměně vypočítaný v závislosti na obchodních cílech, jaký žalobkyně vyplácí svým zaměstnancům, je totiž již z podstaty nezpůsobilý, a to i přesto, že jinak nemá povahu dividendy.
- 102 Zapáté žalobkyně poukazuje na zprávu vyhotovenou nezávislou auditorskou společností, která dospěla k závěru, že prémie, která žalobkyně vyplácí svým zaměstnancům, jsou způsobilé.
- 103 Tato zpráva však nemůže být považována za neutrální a nezávislý znalecký posudek, jelikož byla vyhotovena na žádost žalobkyně. Z toho vyplývá, že nemá nezpochybnitelnou důkazní hodnotu (obdobně viz rozsudek ze dne 3. března 2011, Siemens v. Komise, T-110/07, EU:T:2011:68, bod 137). Dále se uvedená zpráva omezuje na stručnou analýzu systému prémie zavedeného žalobkyní a neuvádí žádnou další právní nebo skutkovou okolnost ve vztahu k těm, které již byly analyzovány v tomto rozsudku.
- 104 Za těchto podmínek žalobkyně neodůvodňuje způsobilost sporných prémie.
- 105 První a třetí žalobní důvod musí být tudíž zamítnuty jako neopodstatněné.
- 106 Za těchto okolností není třeba zkoumat námitky nepřípustnosti vznesené REA, které vycházejí z toho, že žaloba nesplňuje požadavky čl. 76 písm. d) jednacího řádu, pokud jde o třetí žalobní důvod, a dále z toho, že argument žalobkyně shrnutý v bodě 96 výše obsahuje nový žalobní důvod vznesený poprvé až ve fázi repliky.

K druhému žalobnímu důvodu vycházejícímu z porušení zásady ochrany legitimního očekávání

- 107 V rámci druhého žalobního důvodu žalobkyně tvrdí, že zpochybnění způsobilosti sporných prémie Komisí a REA je porušením zásady ochrany legitimního očekávání. Komise totiž podle žalobkyně několikrát uznala opodstatněnost metody určení způsobilých nákladů a souhlasila se zohledněním sporných prémie jako způsobilých nákladů.
- 108 REA argumentaci žalobkyně zpochybňuje.
- 109 Úvodem je třeba připomenout, že pokud orgány, instituce nebo jiné subjekty Unie plní smlouvu, podléhají i nadále povinností podle Listiny základních práv Evropské unie a obecných zásad práva Unie (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 16. července 2020, AD R Center v. Komise,

C-584/17 P, EU:C:2020:576, bod 86). Pokud se tedy strany ve smlouvě na základě rozhodčí doložky rozhodnou přiznat unijnímu soudu pravomoc rozhodovat spory týkající se této smlouvy, bude mít tento soud pravomoc posuzovat případné porušení Listiny základních práv a obecných zásad unijního práva nezávisle na rozhodném právu stanoveném v uvedené smlouvě (rozsudek ze dne 16. července 2020, Inclusion Alliance for Europe v. Komise, C-378/16 P, EU:C:2020:575, bod 81).

- 110 Z toho vyplývá, že žalobkyně se tím, že na podporu návrhových žádání předložených na základě článku 272 SFEU uplatňuje porušení zásady ochrany legitimního očekávání, skutečně dovolává pravidla, které je unijní správa povinna dodržovat ve smluvním rámci.
- 111 Kromě toho v belgickém právu, které je podpůrně použitelné na projednávaný případ (viz body 15 a 66 výše), se lze dovolávat určité formy legitimního očekávání v závazkovém právu, pokud přispívá ke splnění závazku smluvních stran plnit smlouvu v dobré víře (v tomto smyslu viz rozsudky ze dne 18. listopadu 2015, Synergy Hellas v. Komise, T-106/13, EU:T:2015:860, body 72 a 73, a ze dne 4. května 2017, Meta Group v. Komise, T-744/14, nezveřejněný, EU:T:2017:304, body 193 a 194).
- 112 Je třeba připomenout, že podle ustálené judikatury platí, že právo dovolávat se zásady ochrany legitimního očekávání předpokládá, že zúčastněné straně byla příslušnými unijními orgány poskytnuta konkrétní, nepodmíněná a shodující se ujištění z oprávněných a spolehlivých zdrojů. Naproti tomu nikdo se nemůže dovolávat porušení této zásady, pokud mu nebyla tato ujištění poskytnuta (viz rozsudky ze dne 17. března 2011, AJD Tuna, C-221/09, EU:C:2011:153, bod 72 a citovaná judikatura, a ze dne 16. července 2020, ADR Center v. Komise, C-584/17 P, EU:C:2020:576, bod 75 a citovaná judikatura).
- 113 V projednávaném případě se žalobkyně za účelem prokázání porušení zásady ochrany legitimního očekávání dovolává tří stanovisek Komise, které je třeba zkoumat postupně v chronologickém pořadí.
- 114 Na prvním místě žalobkyně vysvětluje, že v kontextu sedmého rámcového programu pro výzkum, technologický rozvoj a demonstrace (2007–2013) (dále jen „sedmý rámcový program“) Komise schválila metodiku použitou pro výpočet jejích nákladů na zaměstnance a požádala ji, aby oznámila veškeré změny této metodiky.
- 115 V tomto ohledu je nesporné, že dne 17. března 2011 předložila žalobkyně Komisi formulář osvědčení popisující metodiku použitou pro výpočet jejích nákladů na zaměstnance (dále jen „osvědčení o metodice“). Tento dokument uváděl systém pohyblivých prémie poskytovaných prostřednictvím „motivačních dopisů“, které byly určeny v závislosti na individuálním výkonu zaměstnance a na výkonnosti podniku a jeho oddělení, ke kterému byl uvedený zaměstnanec přidělen.
- 116 Dopisem ze dne 1. července 2011 schválila Komise osvědčení o metodice (dále jen „dopis schvalující osvědčení o metodice“). Tento dopis zejména upřesňoval, že v případě změny osvědčené metodiky by žalobkyně musela oznámit Komisi změny, ke kterým došlo, a předložit nové osvědčení o metodice.
- 117 Nicméně je třeba, podobně jak učinila REA, zaprvé uvést, že osvědčení o metodice se týká sedmého rámcového programu. Bez ohledu na existenci podobných a návazných prvků je tento sedmý rámcový program odlišný od rámcového programu Horizont 2020, který jej nahradil

a jehož je projekt součástí. Dopis schvalující osvědčení o metodice ostatně uvádí, že toto osvědčení je platné po dobu trvání sedmého rámcového programu a nepředpokládá případné prodloužení této platnosti v rámci pozdějšího rámcového programu. Kromě toho modelová anotovaná grantová dohoda (viz strana 155 uvedené modelové dohody) výslovně uvádí, že osvědčení o metodice schválené v rámci sedmého rámcového programu není platné v rámci rámcového programu Horizont 2020.

- 118 Zadruhé, dopis schvalující osvědčení o metodice má omezený dosah v rámci samotného sedmého rámcového programu. Tento dopis totiž pouze uvádí, že zbavuje žalobkyni povinnosti předložit v žádostech o průběžné platby prozatímní osvědčení týkající se finančních výkazů. Dále modelová anotovaná grantová dohoda uvádí, že schválení se týká obvyklých postupů účtování nákladů, a v důsledku tohoto schválení Komise nezpochybňuje vykázané jednotkové náklady. Z ustanovení článku 5.2 grantové dohody, shrnutých v bodě 6 výše, přitom vyplývá, že „jednotkové náklady“ jsou kategorií nákladů na zaměstnance odlišnou od „skutečných nákladů“, do nichž spadají sporné prémie. Podmínka stanovená v čl. 6.1 písm. a) bodě i) této dohody se ostatně vztahuje na „skutečné náklady“, a nikoli na „jednotkové náklady“.
- 119 Zatřetí, ačkoli žalobkyně tvrdí opak, dopis schvalující osvědčení o metodice jí neukládal povinnost zachovat strukturu nákladů za účelem zajištění jejich způsobilosti. Jak ze znění tohoto dopisu, tak z vysvětlení uvedených v modelové anotované grantové dohodě totiž vyplývá, že uvedený dopis ukládal žalobkyni pouze povinnost oznámit Komisi změny metodiky a případně předložit nové osvědčení o metodice.
- 120 Dopis schvalující osvědčení o metodice, tudíž neobsahoval žádné konkrétní a nepodmíněné ujištění v tom smyslu, že takové prémie, které žalobkyně vyplatila svým zaměstnancům, jako jsou sporné prémie, budou způsobilé v kontextu rámcového programu Horizont 2020, a zejména v rámci grantové dohody.
- 121 Na druhém místě žalobkyně tvrdí, že v průběhu předchozího auditu týkajícího se projektů Festival, PATHway a WeLive (dále jen „audit FPW“) Komise souhlasila se zohledněním prémie vyplacených jejím zaměstnancům jako způsobilých nákladů.
- 122 V tomto ohledu je pravda, že v závěrečné zprávě o auditu, kterou byl uzavřen audit FPW (dále jen „zpráva o auditu FPW“), ze dne 18. března 2018, Komise nejprve uvedla, že prémie stanovené v motivačních plánech zaměstnanců žalobkyně „[byly] založeny na celkové finanční výkonnosti organizace, [odpovídaly] obvyklým postupům odměňování pro vnitrostátní projekty, a byly tedy považovány za základní odměnu“, dále, že „mohla potvrdit správnost, objektivitu a existenci pohyblivých příplatků“, a konečně že „exist[oval] dostatek důkazů k potvrzení způsobilosti nákladů [odpovídajících těmto příplatkům]“.
- 123 Je však třeba zaprvé uvést, podobně jako REA, že audit FPW se týkal jiných projektů než projektu, na který se vztahovala grantová dohoda.
- 124 Ze spisu zadruhé nevyplývá, že Komise v rámci auditu FPW provedla důkladnou a vyčerpávající analýzu systému prémie zavedeného žalobkyní s ohledem na všechny podmínky způsobilosti stanovené grantovou dohodou použitelnou na dotčené projekty. Zpráva o auditu FPW se naopak omezuje na velmi obecné potvrzení způsobilosti prémie, o které se v té době jednalo, a na politování nad tím, že motivační plány sjednané mezi žalobkyní a jejími zaměstnanci nebyly uvedenými zaměstnanci podepsány.

- 125 Ve zprávě o auditu FPW Komise zatřetí výslovně uvedla, že se jedná o „výjimečnou zprávu“ a že „jako taková obvykle nemůže vyvolat legitimní očekávání ohledně souladu vykázaných nákladů a použitých metod výpočtu“. Rovněž vysvětlila, že „jakýkoli audit již z definice spočívá v ověření, které není vyčerpávající a je založeno na reprezentativních skutečnostech a příkladech“, že „určité riziko neodhalení je [...] vlastní všem auditům“, a v důsledku toho „zprávy o auditu nemohou vyvolat očekávání ohledně souladu vykázaných nákladů a použitých metod výpočtu“. Takové výhrady k významu zprávy o auditu FPW přitom postačují k tomu, aby vyvolaly nejistotu, která brání vzniku jakéhokoli legitimního očekávání založenému na obsahu této zprávy (obdobně viz rozsudek ze dne 27. dubna 2022, Sieć Badawcza Łukasiewicz – Port Polski Ośrodek Rozwoju Technologii v. Komise, T-4/20, EU:T:2022:242, bod 141).
- 126 Zpráva o auditu FPW tudíž neobsahovala přesné a nepodmíněné ujištění o způsobilosti takových prémie, které žalobkyně vyplatila svým zaměstnancům, jako jsou sporné prémie.
- 127 Žalobkyně na třetím místě poznamenává, že Komise v upřesňujícím dopise upustila od rozšíření závěrů vyplývajících z auditu na všechny grantové dohody z důvodu, že předchozí audity neodhalily nezpůsobilost sporných prémie založených na obchodních cílech (viz bod 25 výše). Podle žalobkyně je toto omezení rozšíření závěrů z auditu jednak nedostatečné a jednak ukazuje, že Komise si byla vědoma toho, že zjevně poškozuje její zájmy a legitimní očekávání.
- 128 V tomto ohledu je třeba uvést, že argument žalobkyně vycházející z údajně nedostatečného omezení rozšíření závěrů vyplývajících z auditu je v rámci projednávaného sporu zcela irelevantní. Nezpůsobilost sporných prémie byla totiž zjištěna v průběhu samotného auditu, a nikoli při rozšíření závěrů vyplývajících z tohoto auditu.
- 129 REA dále právem tvrdí, že rozhodnutí Komise omezit rozšíření závěrů vyplývajících z auditu, které bylo pro žalobkyni příznivé, spadalo do posuzovací pravomoci tohoto orgánu podle článku 22.5.1 grantové dohody, takže z tohoto rozhodnutí nelze v rámci tohoto žalobního důvodu vyvodit žádný závěr. Je třeba dodat, že vzhledem k tomu, že upřesňující dopis byl zaslán po skončení období provádění projektu, nemůže být v žádném případě včasným ujištěním o způsobilosti sporných prémie.
- 130 Za těchto podmínek žalobkyně nedoložila, že jí Komise poskytla konkrétní, nepodmíněná a shodující se ujištění o způsobilosti sporných prémie. V souladu s judikaturou připomenutou v bodě 112 výše se tudíž žalobkyně nemůže dovolávat zásady ochrany legitimního očekávání.
- 131 Druhý žalobní důvod musí být tudíž zamítnut.
- 132 Z toho vyplývá, že návrhová žádání žalobkyně předložená REA na základě článku 272 SFEU musí být zamítnuta jako neopodstatněná.
- 133 Z výše uvedeného vyplývá, že žaloba musí být zamítnuta v plném rozsahu.

K nákladům řízení

- 134 Podle čl. 134 odst. 1 jednacího řádu se účastník řízení, který neměl úspěch ve věci, uloží náhrada nákladů řízení, pokud to účastník řízení, který měl ve věci úspěch, požadoval.

135 Vzhledem k tomu, že Komise a REA požadovaly náhradu nákladů řízení a žalobkyně neměla ve věci úspěch, je důvodné posledně uvedené uložit, že ponese vlastní náklady řízení a nahradí náklady řízení vynaložené Komisí a REA.

Z těchto důvodů

TRIBUNÁL (sedmý senát)

rozhodl takto:

- 1) **Žaloba se zamítá.**
- 2) **Engineering – Ingegneria Informatica SpA nahradí náklady řízení.**

Kowalik-Bańczyk

Buttigieg

Ricziová

Takto vyhlášeno na veřejném zasedání v Lucemburku dne 26. července 2023.

Podpisy